

Łódź, dnia 14 sierpnia 2017 r.

Pani
Jolanta Popłońska
Dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych
w Białej Rawskiej

WK – 602/56/2017

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561), informuję Panią Dyrektor, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła doraźną kontrolę gospodarki finansowej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Białej Rawskiej¹, w zakresie terminowości regulowania zobowiązań. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów oraz braku adekwatnych, skutecznych i efektywnych procedur kontroli zarządczej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności:

I.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Stwierdzono przypadki niezgodności między saldami początkowymi ujętymi w księgach rachunkowych roku 2016 i 2017 prowadzonych dla Zespołu Szkół a saldami końcowym ustalonymi na dzień 31 grudnia 2015 roku i na dzień 31 grudnia 2016 roku, co naruszało art. 5 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), zgodnie z którym - przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów

---

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 17- 21 lipca 2017 roku. Protokół podpisany został w dniu 10 sierpnia 2017 roku.

i pasywów, w tym także dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów, należy ująć w tej samej wysokości w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych. Zasada ciągłości bilansowej zapewnia prawidłowość odzwierciedlenia stanu majątkowego i finansowego nie tylko w roku bieżącym, ale również w latach następnych. Według danych bilansowych oraz ewidencji konta 229 na dzień 31 grudnia 2016 roku, saldo zobowiązań z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne (na początek roku 2016) wynosiło 175.864,39 zł. Natomiast w księgach rachunkowych Zespołu Szkół, saldo konta 229 odzwierciedlające stan zobowiązań z tego tytułu na początek 2016 roku wynosiło „0”. Poleceniem księgowania nr 53/16 z dnia 31 stycznia 2016 roku, wprowadzono do ewidencji konta 229 saldo początkowe na łączną kwotę 191.423,96 zł tytułem zobowiązania za rok 2015. Według danych wynikających z ewidencji księgowej, saldo konta 229 wykazane na dzień 31 grudnia 2016 roku po stronie Ma wynosiło 272.621,55 zł, natomiast na dzień 1 stycznia 2017 roku wg ksiąg rachunkowych (konto 229) wynosiło „0” . Poleceniem księgowania nr 151/17 z dnia 31 marca 2017 roku wprowadzono do ewidencji zobowiązania roku 2016 na kwotę 215.807,01 zł².

2. W zakresie jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-28S i Rb-Z, sporządzonych wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 rok, stwierdzono niezgodność wykazanych w nich kwot zobowiązań publicznoprawnych wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Pracy z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej (konto 229), co naruszało § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.), zgodnie z którym – kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 1773), zgodnie z którym - podstawą sporządzenia sprawozdania Rb-Z jest ewidencja księgowa poświadczająca istnienie danego zobowiązania. Według danych wynikających z ewidencji księgowej, saldo konta 229 wykazane na dzień 31 grudnia 2016 roku po stronie Ma wynosiło 272.621,55 zł. Wymienioną kwotę zobowiązań tworzyły: naliczone składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz Fundusz Pracy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego - 37.021,13 zł, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne naliczone za grudzień 2016 roku - 79.872,16 zł i kwota 155.728,26 zł (zobowiązania wymagalne), wynikająca

---

² W dniu 30 grudnia 2016 roku Rada Powiatu Rawskiego na mocy uchwały Nr XXII/122/2016 powierzyła od dnia 1 stycznia 2017 roku obsługę Zespołu jednostce obsługującej – Starostwu Powiatowemu w Rawie Mazowieckiej. W ramach obsługi jednostce obsługującej przekazano w całości obowiązki w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości – wobec czego w aktualnym stanie prawnym Izba nie formułuje w przedmiotowym wystąpieniu pokontrolnym wniosku pokontrolnego w powyższym zakresie.

z tytułu niezapłaconych składek ZUS, których termin płatności upływał w roku 2016.

W sprawozdaniu Rb-28S (jednostkowym), sporządzonym wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku (korekta z dnia 27 czerwca 2017 roku), oraz w sprawozdaniu Rb-Z (jednostkowym), sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 roku (korekta z dnia 27 czerwca 2017 roku), zobowiązania wymagalne wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wykazano w wysokości 65.263,33 zł, tj. o 90.464,93 zł mniejszej, niż wynikająca z ewidencji księgowej³.

3. W jednostkowych sprawozdaniach budżetowych Rb-28S i Rb-Z, sporządzonych wg stanu na dzień 31 marca 2017 roku, autoryzowanych przez Dyrektora Zespołu, nie wykazano zobowiązań wymagalnych wobec ZUS w kwocie łącznej 182.508,29 zł, która wynikała z ewidencji konta 229, z deklaracji ZUS P-DRA i dokumentów potwierdzających wpłatę składek do ZUS oraz zobowiązań wymagalnych wobec dostawców towarów i usług na kwotę 4.496,29 zł, wynikającą z zestawienia stanowiącego załącznik protokołu kontroli sporządzonego w oparciu o ewidencję konta 201. Powyższe naruszało wymienione wyżej przepisy prawa w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych.

Dodatkowo należy zauważyć, że mimo przekazania obsługi Zespołu Placówek Starostwu Powiatowemu (jednostce obsługującej), m.in., w zakresie sprawozdawczości, Dyrektor Zespołu po dniu 1 stycznia 2017 roku w dalszym ciągu sporządzał sprawozdania budżetowe, do czego nie był już uprawniony. Zgodnie z art. 53 ust.5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.) - kierownik jednostki obsługującej, o której mowa w art. 6b ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 814 ze zm.) jest odpowiedzialny za gospodarkę finansową oraz rachunkowość i sprawozdawczość jednostki obsługiwanej, o której mowa w art. 6a pkt 1 i 2 ustawy o samorządzie powiatowym w zakresie obowiązków powierzonych uchwałą, o której mowa w art. 6b ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym.

4. Wykonane w roku 2016 wydatki Zespołu powiększone o zobowiązania wymagalne przekraczały planowaną na 2016 rok kwotę wydatków o 63.815,62 zł, co naruszało art. 261 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym, kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki. Według sprawozdania Rb-28S na dzień 31 grudnia 2016 roku (korekta z dnia 27 czerwca 2017 roku), kwota wykonanych wydatków wynosiła

---

³ W dniu 30 grudnia 2016 roku Rada Powiatu Rawskiego na mocy uchwały Nr XXII/122/2016 powierzyła od dnia 1 stycznia 2017 roku obsługę Zespołu jednostce obsługującej – Starostwu Powiatowemu w Rawie Mazowieckiej. W ramach obsługi jednostce obsługującej przekazano w całości obowiązki w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości – wobec czego w aktualnym stanie prawnym Izba nie formułuje w przedmiotowym wystąpieniu pokontrolnym wniosku pokontrolnego w powyższym zakresie.

3.386.265,29 zł, zobowiązania wymagalne 65.263,33 zł, co stanowiło kwotę 3.451.528,62 zł, na planowaną kwotę wydatków 3.387.713,00 zł.

5. Analiza terminowości regulowania zobowiązań wobec ZUS i Funduszu Pracy wykazała że w roku 2016 i w pierwszym półroczu roku 2017 nie zachowano ustawowych terminów ich zapłaty, wskazanych w art. 17 w zw. z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.), art. 87 ust. 1 w zw. z art. 84 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 1793 z zm.) oraz art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 645 ze zm.), a mianowicie: należne do zapłaty składki za styczeń 2016 roku, opłacono w marcu 2016 roku, składki za luty opłacono w kwietniu 2016 roku, a składki za marzec 2016 roku w części opłacono w maju, oraz składki za miesiące od kwietnia do lipca 2016 roku opłacono z dwumiesięcznym opóźnieniem, natomiast składki za miesiące od sierpnia do listopada 2016 roku opłacono w pierwszym kwartale roku 2017. Szczegółowe ustalenia zawarto w tabelach stanowiących *załączniki nr 3 i nr 9 do protokołu kontroli*.

Podkreślić należy, że w sytuacji przekazania określonych zadań jednostce obsługującej, zgodnie z art. 6c ust.1 ustawy o samorządzie powiatowym, zakres wspólnej obsługi nie może obejmować kompetencji kierowników jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych do dysponowania środkami publicznymi oraz zaciągania zobowiązań, a także sporządzania i zatwierdzania planu finansowego oraz przeniesień wydatków w tym planie.

6. W wyniku analizy terminowości regulowania zobowiązań wobec dostawców towarów i usług, stwierdzono 5 przypadków nieterminowego regulowania zobowiązań, czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Opóźnienia w zapłacie wynosiły od 16 do 98 dni, a szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w *załączniku nr 11 protokołu kontroli*. W konsekwencji powyższego kontrolowana jednostka na dzień 31 marca 2017 roku posiadała zobowiązania wymagalne na kwotę 4.496,29 zł, które powinny być wykazane w jednostkowym sprawozdaniu budżetowym Rb-28S za okres od początku roku do 31 marca 2017 roku, co było wymagane przez przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz w sprawozdaniu jednostkowym Rb-Z za okres od początku roku do dnia 31 marca 2017 roku, co było wymagane przez przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. W sprawozdaniach jednostkowych sporządzonych za ww. okres, autoryzowanych przez Dyrektora Zespołu, zaniechano wykazania zobowiązań wymagalnych.

Powyższe nieprawidłowości wskazują na brak bądź niewłaściwe funkcjonowanie kontroli zarządczej w jednostce, za skuteczność której odpowiada kierownik jednostki.

Odpowiedzialność za ujawnione naruszenia ponosi Dyrektor Zespołu.

II.

Informując o powyższych nieprawidłowościach proszę Panią Dyrektor o podjęcie działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz zapobieżenie występowaniu w przyszłości. W związku z powyższym RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić regulowanie zobowiązań z tytułu składek społecznych, zdrowotnych i składek na Fundusz Pracy w terminach określonych w art. 17 w zw. z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych; w art. 87 ust. 1 w zw. z art. 84 ustawy dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz w art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
2. Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań wynikających z faktur za dostawę towarów bądź wykonanie usług, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 44 ust.3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
3. Zapewnić efektywne i skuteczne funkcjonowanie w jednostce procedur kontroli zarządczej, w szczególności w zakresie realizacji planu finansowego oraz a w przypadkach gdy kwoty wynikające z planu nie zabezpieczają właściwej realizacji zadań statutowych informować o powyższym organ prowadzący Szkołę.
4. W uzasadnionych sytuacjach stosować art. 6b ust.5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, zgodnie z którym - jednostka obsługiwana ma prawo żądania od jednostki obsługującej informacji oraz wglądu w dokumentację w zakresie zadań wykonywanych przez jednostkę obsługującą w ramach wspólnej obsługi.
5. Zaniechać sporządzania jednostkowych sprawozdań budżetowych – z uwagi na przejęcie odpowiedzialności za sprawozdawczość przez kierownika jednostki obsługującej – stosownie do unormowania wynikającego z art. 53 ust.5 ustawy o finansach publicznych.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Panią Dyrektora o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich nie wykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Zarządu Powiatu Rawskiego,
aa.